

Studielast rekenen- wiskunde op de pabo 2009 - 2021

Panama-conferentie, 14 en 15 januari 2021

Voorgeschiedenis

(Context van de) opleiding

- Ontwikkeling kennisbasis
- Kennisbasistoetsing
  - aankondiging
  - eerste kennismaking
  - uitrol
- Bekwaamheidseisen

Studielast en contacttijd

- Grote spreiding, volgens sommigen lage studielast
- Gemiddelde studielast nam toe en daarna weer af
- Scherpe afname contacttijd majorfase in 2019

Voorzichtige conclusie:

1. Hogescholen lieten zich leiden door angst voor de LKT, maar dat verdween met het uitrollen van de toets.
2. Urentoedeling voor rekenen-wiskunde is uitkomst van een puzzel met verder weinig inhoudelijke argumenten ten aanzien van rekenen-wiskunde.

Keijzer, R. (2019). 10 jaar ontwikkeling in het wiskundeonderwijs bij de lerarenopleiding basisonderwijs. *Volgens Bartjens – ontwikkeling en onderzoek*, 39(1), 48-56.

Onderzoeksvragen

1. Hoe ontwikkelden de studielast en contacttijd voor rekenen-wiskunde op de Nederlandse lerarenopleidingen basisonderwijs zich in de periode 2009-2021?
2. Wat verklaart deze ontwikkeling?

Vragenlijstonderzoek

- Vakgroepvoorzitters
- Digitaal/online
- Vragen:
  - Contacttijd Wiscat en gecijferdheid
  - Studielast major en minor
  - Contacttijd major en minor
  - Verplicht en facultatief
  - Overstijgend programma en/of toetsing

Kritische noot vooraf

- Fusies opleidingen
  - in onderzoek situatie anno 2009 aangehouden
  - daarmee: enkele opleidingen tellen dubbel
- Grote verschillen tussen opleidingen
  - ook in taal voor aanduiding aspecten opleiding en organisatie
    - verwarring over vragen steeds meer denkbaar
  - ook kleine non-respons leidt mogelijk tot veranderingen

Extra vragen

2015: integratie gecijferdheid en didactiek

2017: docenttijd en Wiscat-cesuur

2019: bekwaamheidseisen en

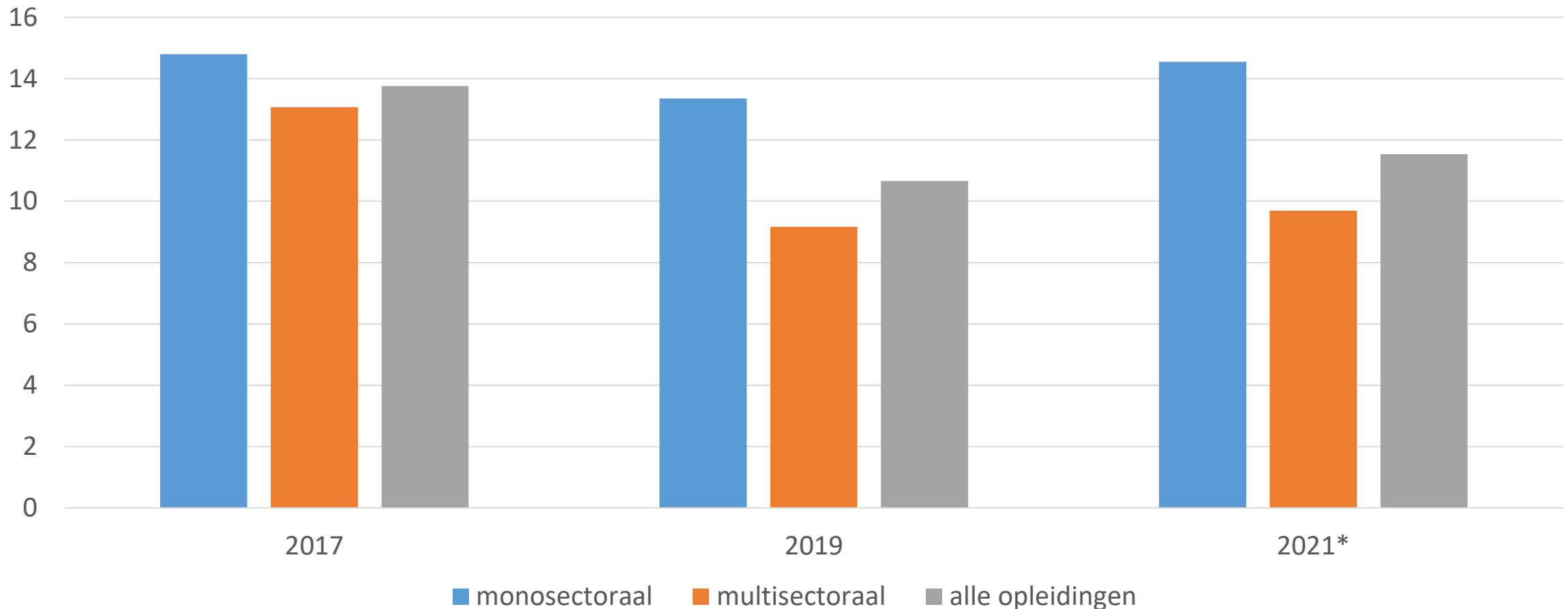
Wiscat-BSA

2021: Covid-19 (online onderwijs)

Integratie gecijferdheid en didactiek

	2015	2017	2019	2021
geïntegreerd	4	7	3	1
gedeeltelijk gescheiden	17	16	27	21
gescheiden	11	9	1	10

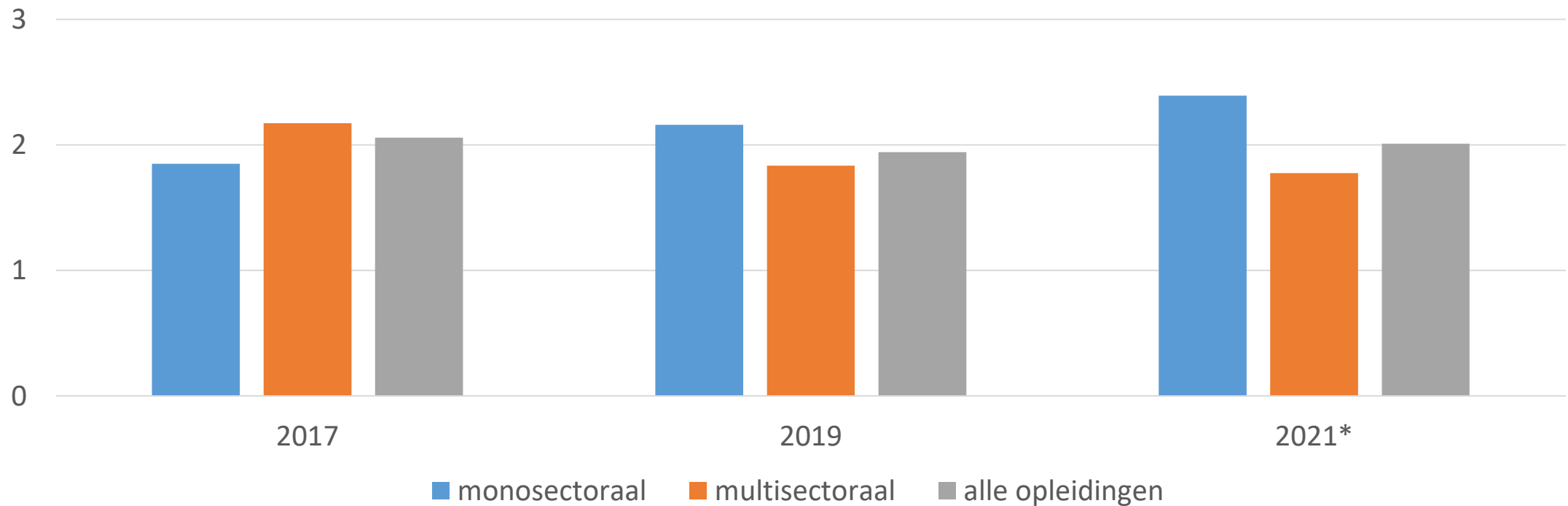
Aantal uur dat een docent in de majorfase nominaal kan besteden aan één ECTS voor één groep

* Verschil is significant $p < 0,1$

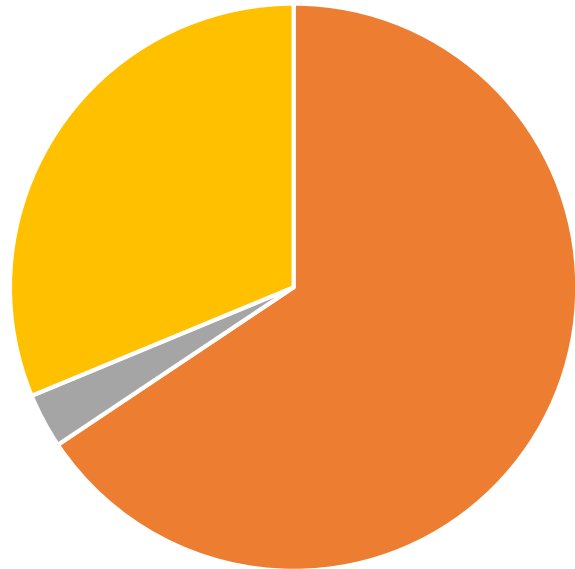

Aantal uur dat een docent in de majorfase nominaal besteedt aan één collegeuur voor één groep

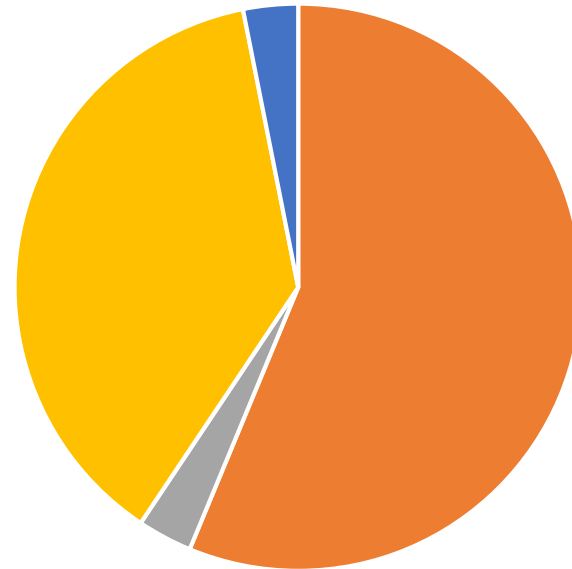

* Verschil is significant $p < 0,05$

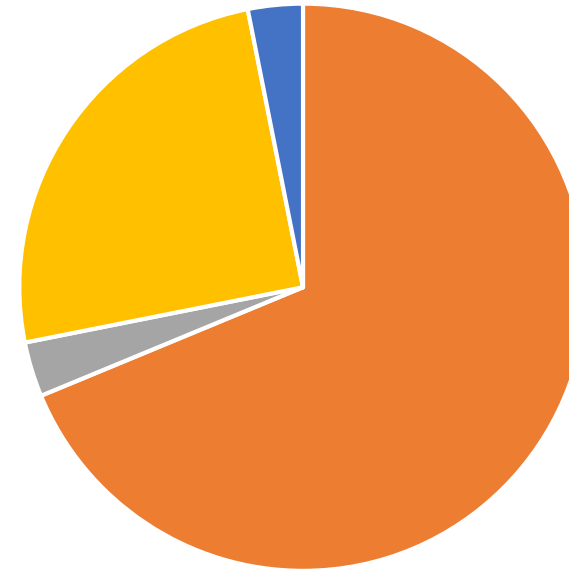
Cesuur Wiscat

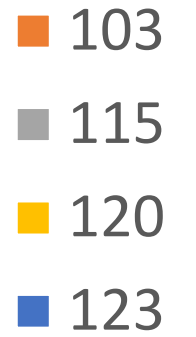
2021

2019

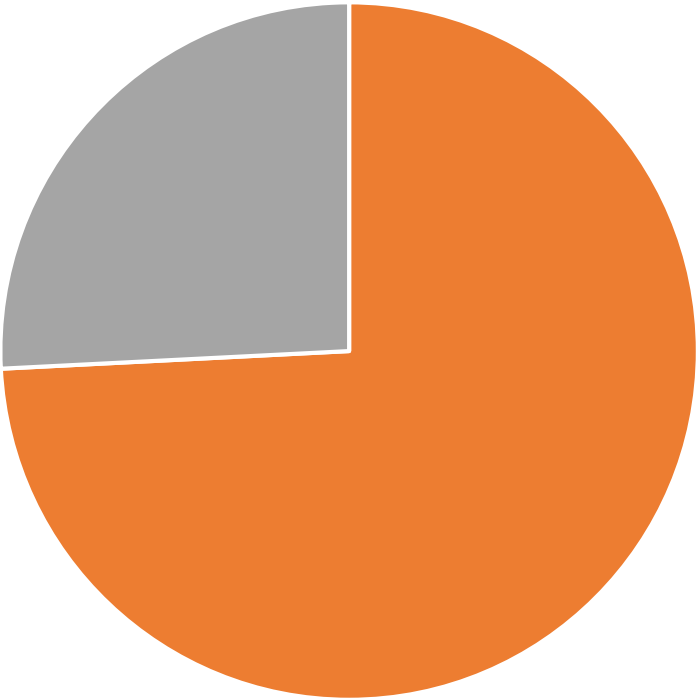

2017

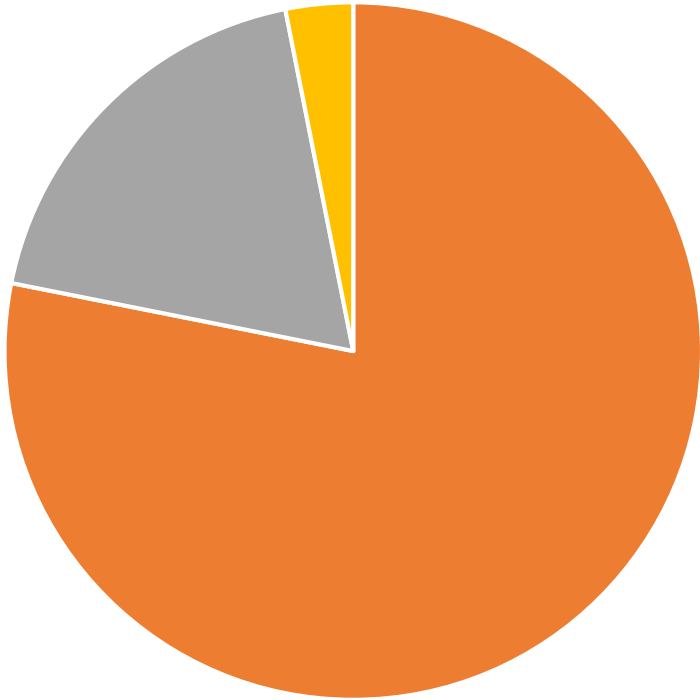

propedeusenorm

BSA-norm Wiscat

2021

2019

- 103
- 120
- 123

Bekwaamheidseisen uitgangspunt curriculum

- 2019: 3 procent van de opleidingen
- 2021: 16 procent van de opleidingen

Bekwaamheidseisen zijn sinds 2017 van kracht

Covid-19

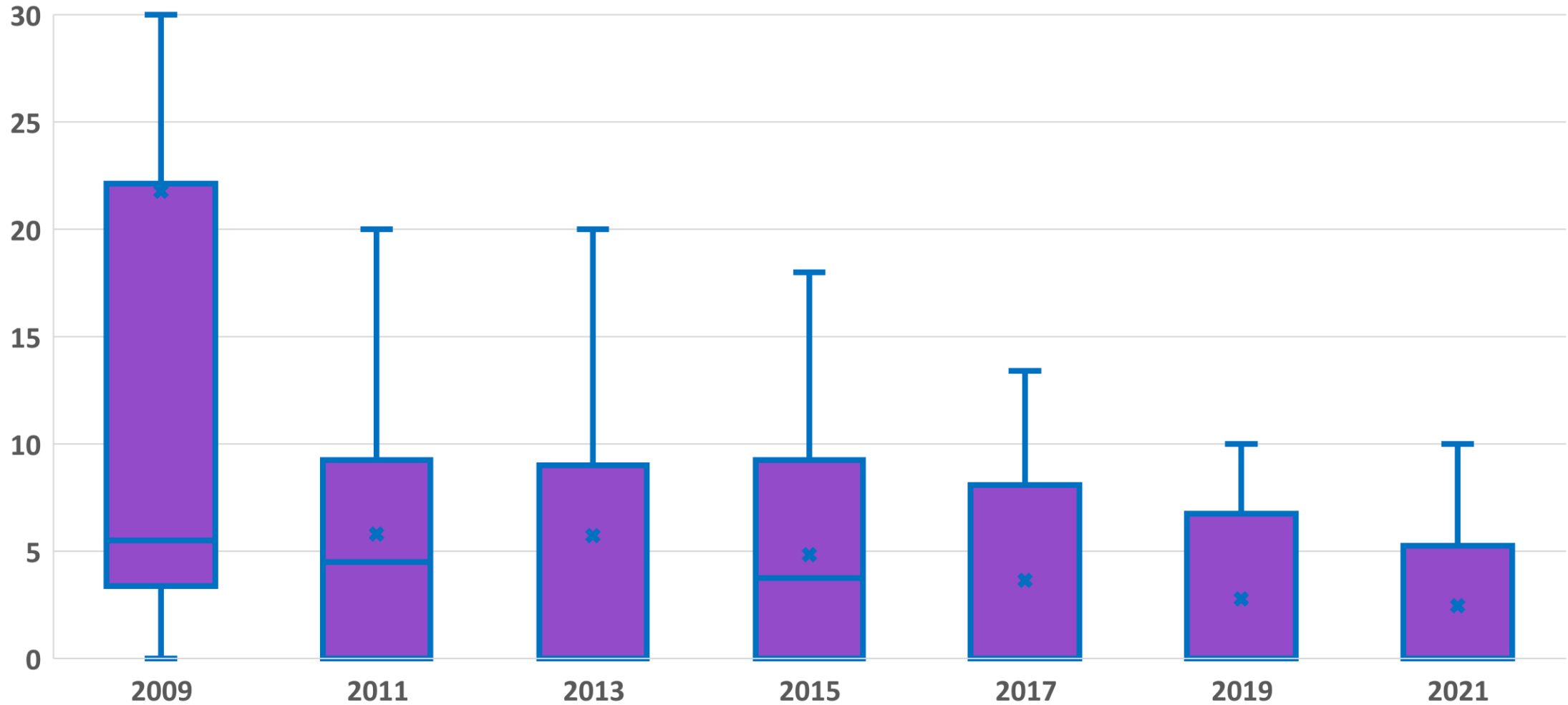
Al het onderwijs rekenen-wiskunde online,
tenzij...

- beschikbaarheid gebouw
- specifieke groepen, zoals eerstejaars en SLB
- andere vakken gaan voor

Situatie september-oktober 2020

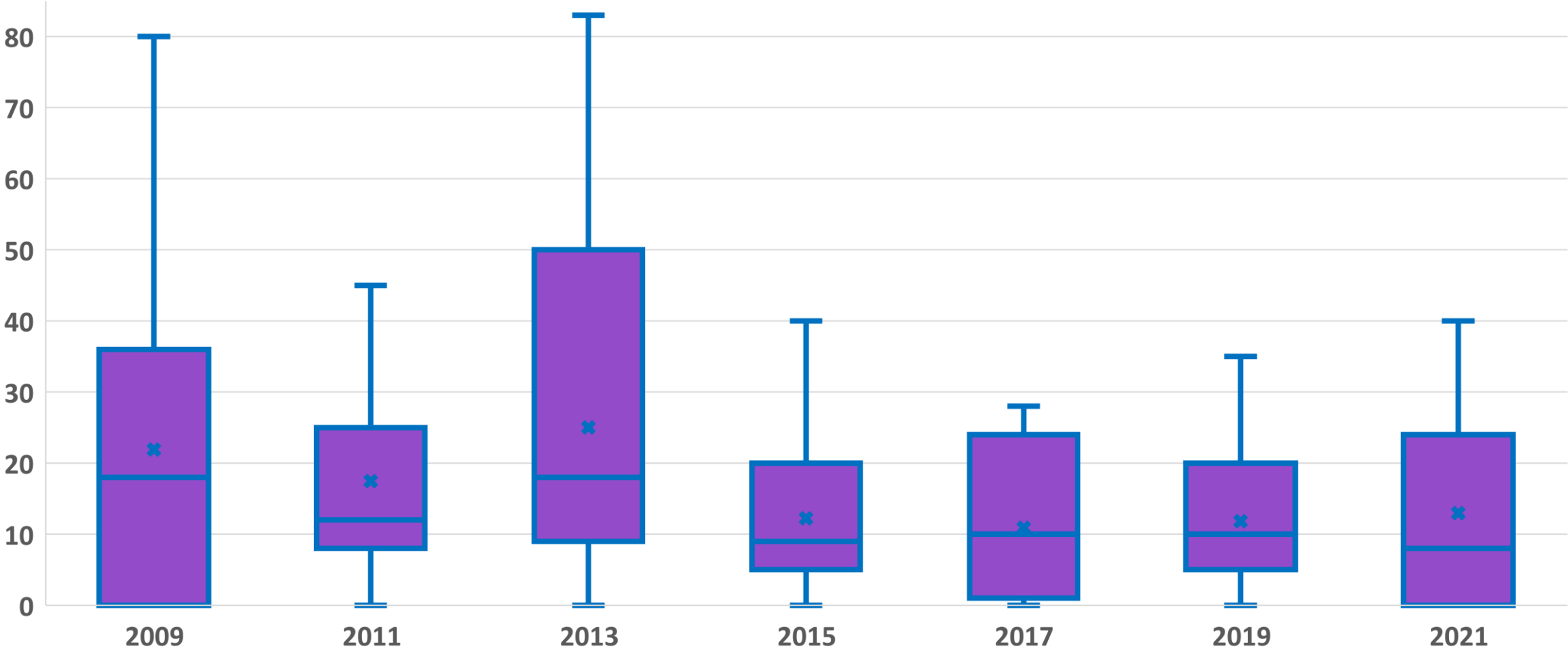
Verplichte contacttijd Wiscat

(in uur)

Facultatieve contacttijd Wiscat

(in uur)

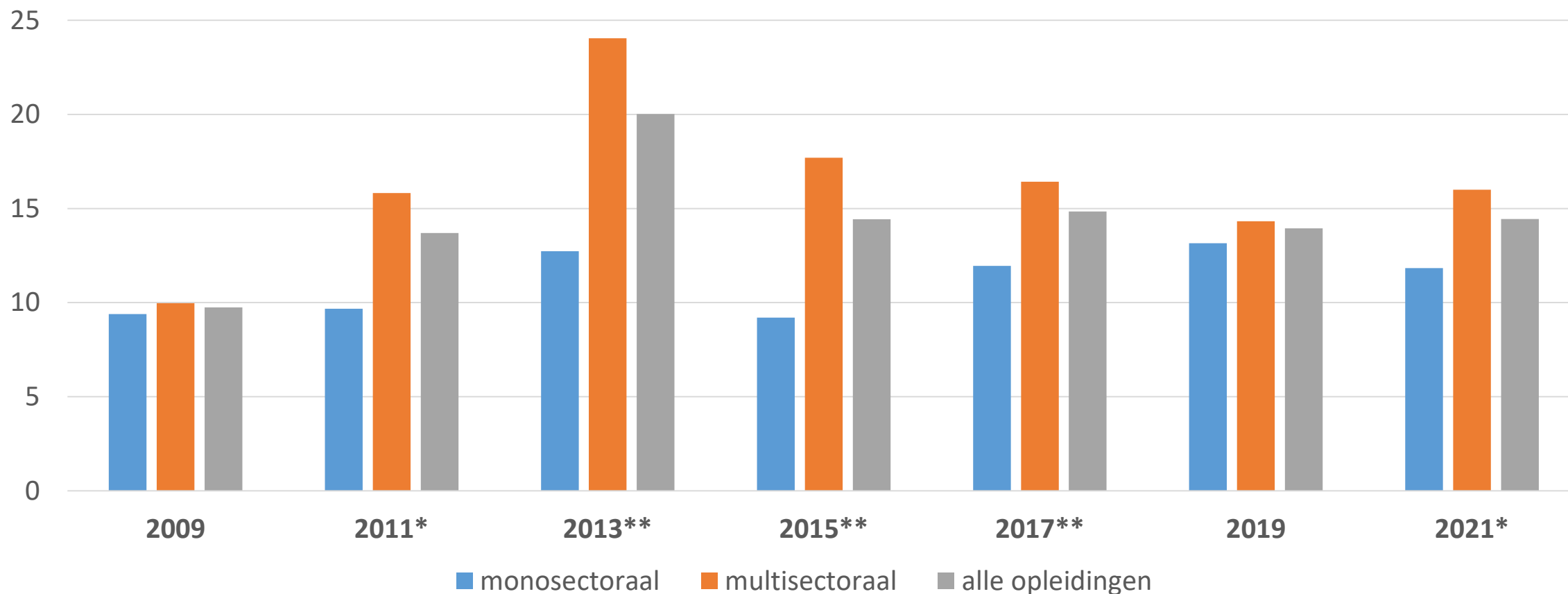
Contacttijd gecijferdheid anders dan Wiscat (in uur)

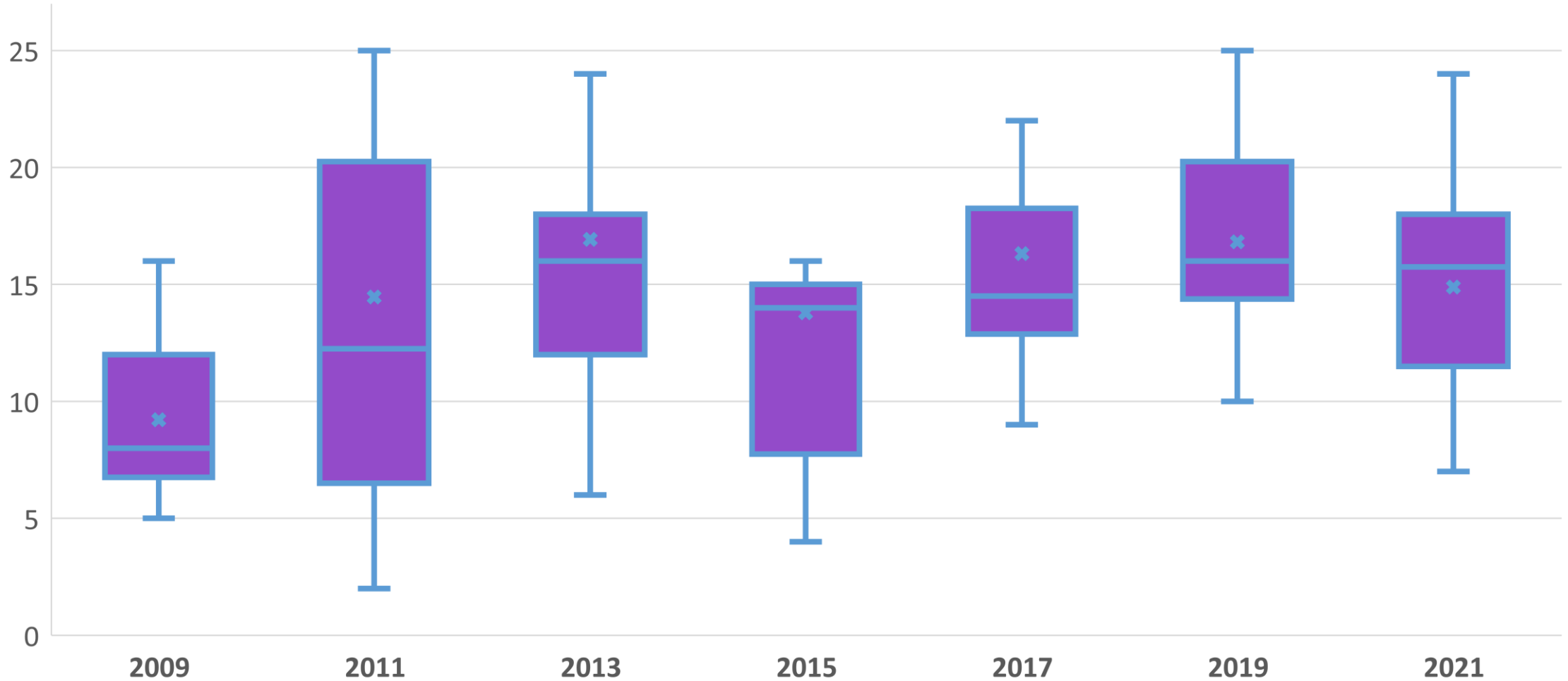
Verplichte studielast majorfase

(gemiddelde in ec)

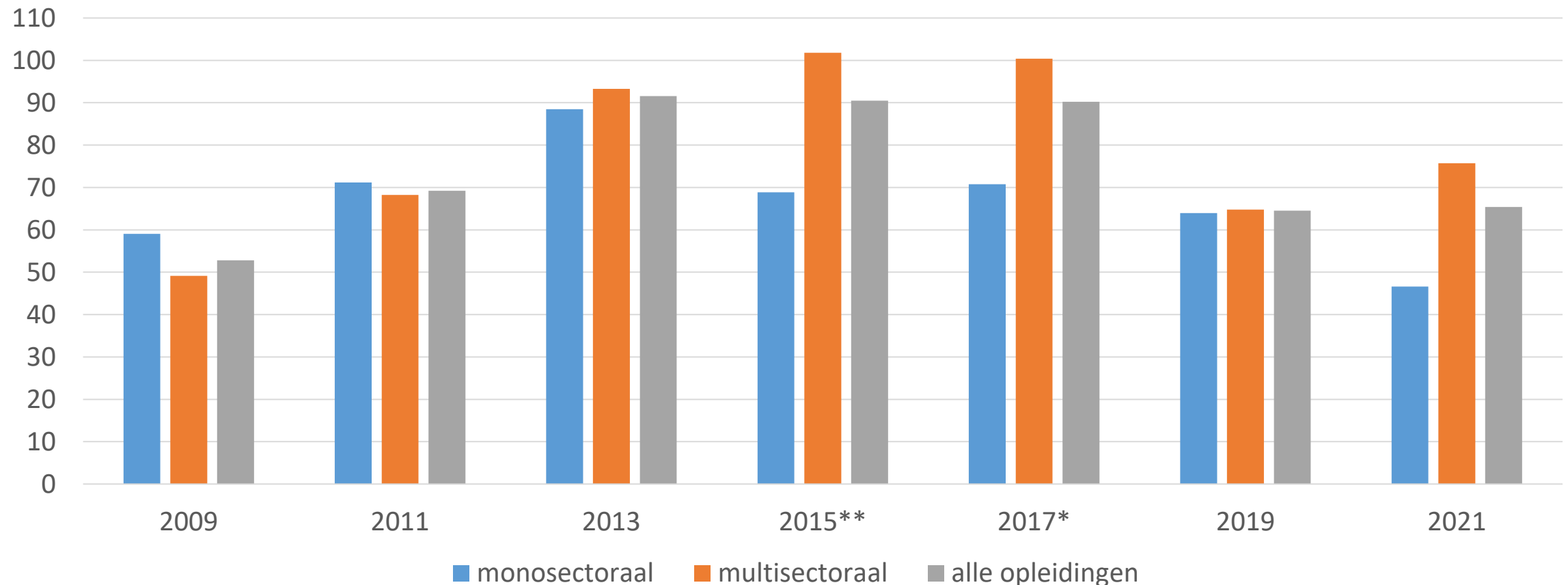

** Verschil is significant $p < 0,05$ * Verschil is significant $p < 0,1$

Verplichte studielast majorfase (in ec)

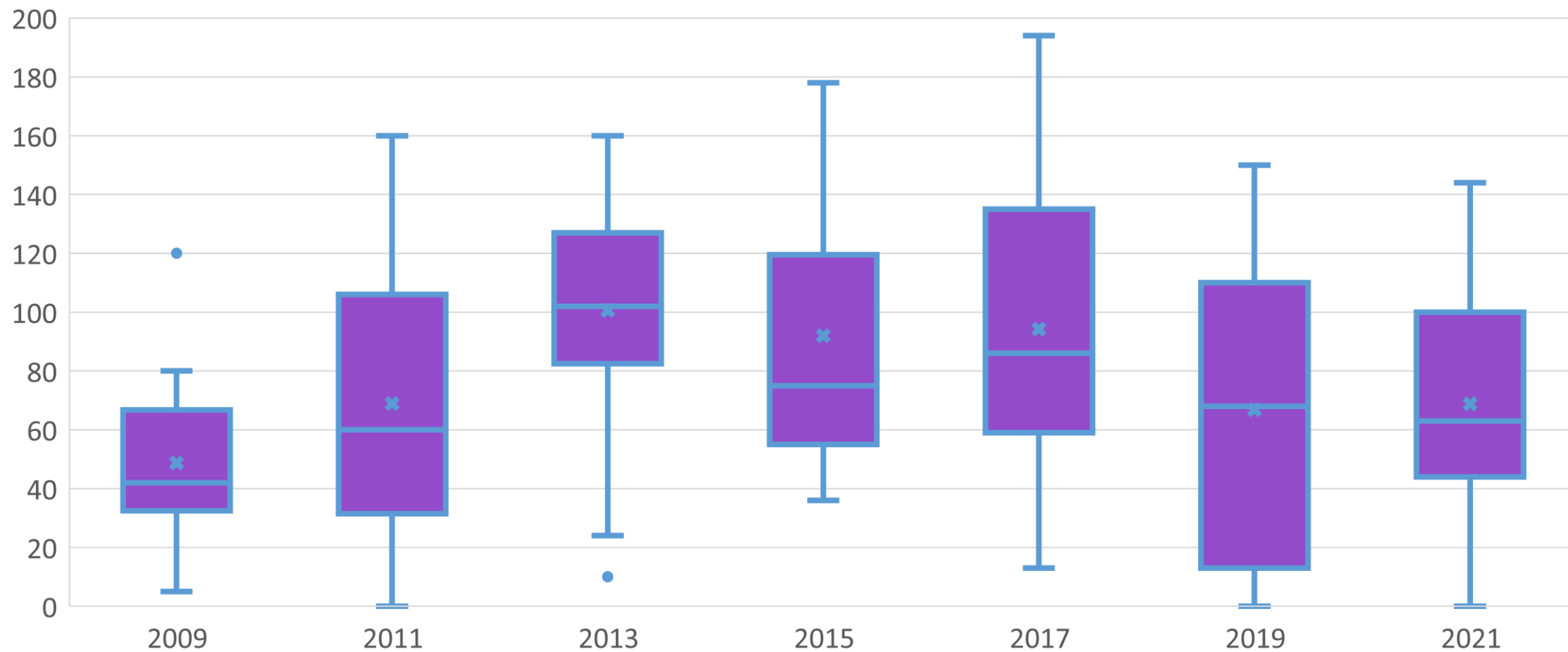
Gemiddelde verplichte contacttijd major (in uur)

** Verschil is significant $p < 0,05$ * Verschil is significant $p < 0,1$

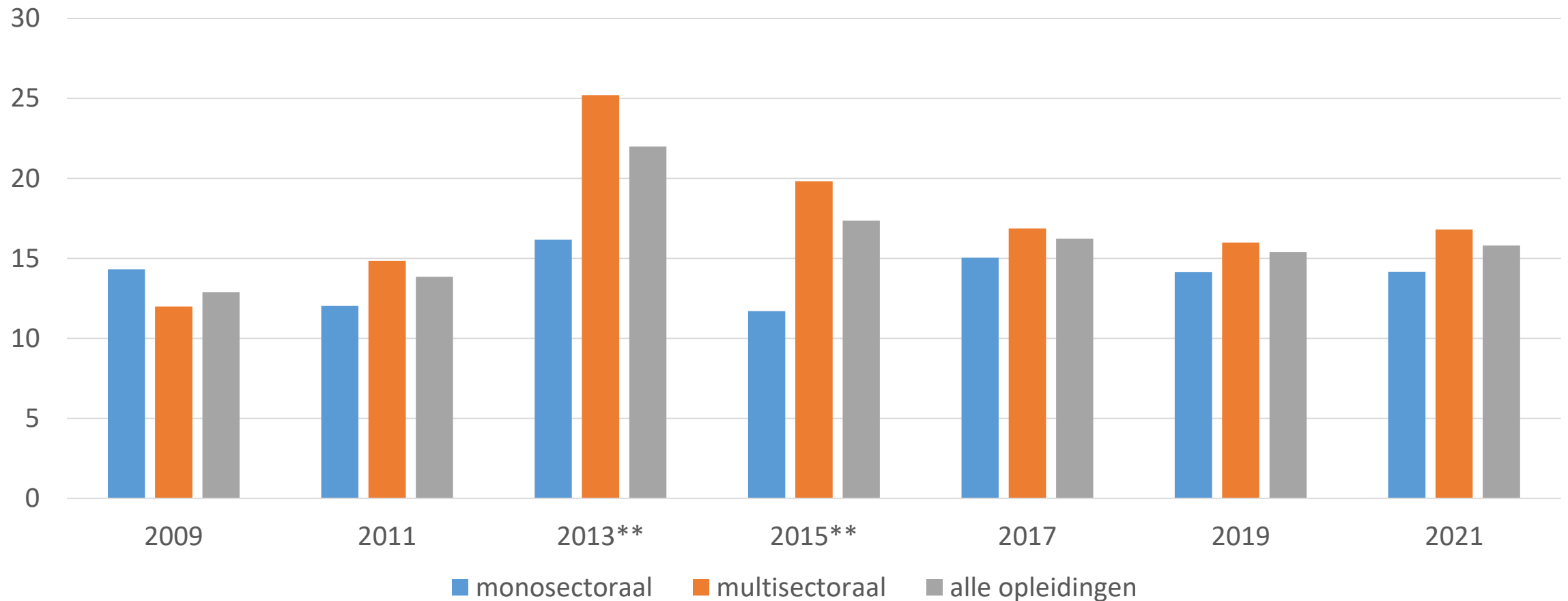
Verplichte contacttijd major

(in uur)

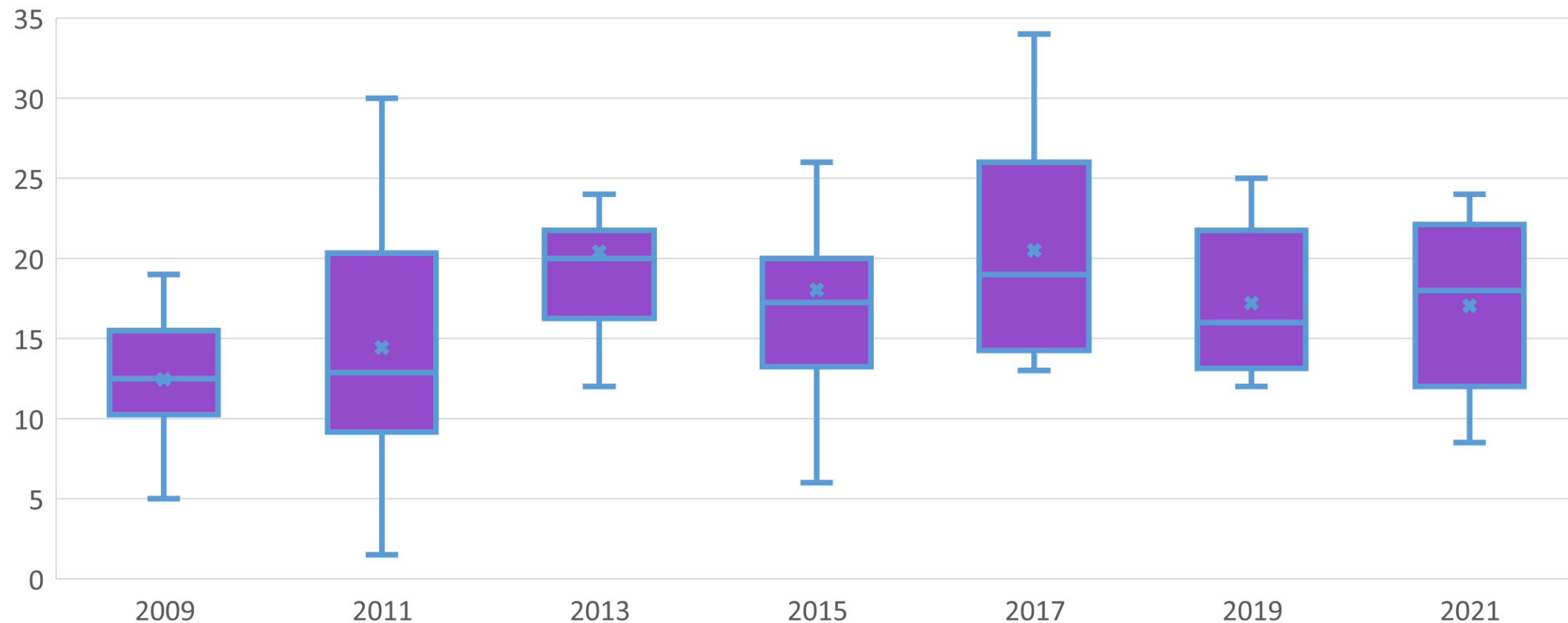
Gemiddelde verplichte studielast hele opleiding

(in ec)

** Verschil is significant $p < 0,05$

Verplichte studielast hele opleiding (in ec)

Vakoverstijging

- Aanbod
  - in 2017, 2019, 2021 bij ongeveer driekwart van de opleidingen
  - behoorlijke toename 'volledig vakoverstijgend'
- Toetsing
  - in de periode 2019 – 2021: in toenemende mate overstijgend

Conclusie 2009-2021

- studielast
  - gemiddelde: na groei stabilisatie op niveau van 2011
  - aanvankelijke verschillen tussen multisectorale en monosectorale instellingen zijn goeddeels verdwenen
  - blijvend: grote verschillen tussen opleidingen
- contacttijd (major)
  - gemiddelde: na scherpe daling in 2019 nu gelijk gebleven
  - monosectorale opleidingen: contacttijd 2021 kleiner dan ooit
- overig
  - scheiding didactiek en eigen vaardigheid zet door
  - verlaging Wiscat-cesuur (propedeuse norm)
  - omschakeling naar bekwaamheidseisen neemt tijd

Discussie

Houdt voorzichtige conclusie van 2019 stand?

Voorzichtige conclusie 2019:

1. Hogescholen lieten zich leiden door angst voor de toets, maar dat verdween met het uitrollen van de toets.
2. Urentoedeling voor rekenen-wiskunde is uitkomst van een puzzel met verder weinig inhoudelijke argumenten ten aanzien van rekenen-wiskunde.

Keijzer, R. (2019). 10 jaar ontwikkeling in het wiskundeonderwijs bij de lerarenopleiding basisonderwijs. *Volgens Bartjens – ontwikkeling en onderzoek*, 39(1), 48-56.